Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

Szkolenie sanitarne Rejonu V-go ZWZ – AK

Rejowiec- Pawłów.

Temat zrealizowano na podstawie opowieści Henryka Lasockiego ps „ **Las**”. Dokument i fotografie wykorzystałem przy pomocy odbitek elektronicznych. Otrzymałem jego zgodą na publikację.

(*Autor opracowania*.)

Stan organizacyjny rejonu V

(W początkowej fazie**)**

1. Komendant Rejonu por. Czapliński Jan ps. „ **Rębacz** „, „ **Poręba**”
2. Zastępca komendanta rejonu Zygmunt Bruszkiewicz PS „ **Zak**”
3. Kwatermistrz por. Jan Zwoliński ps„ **Janusz** „
4. Oficer oświatowy Jan Bocheński
5. Komendant służby ochrony powstania (SOP) starszy sierżant Jan Górny ps „ **Rózga** „
6. Komendant I placówki pchor. Bronisław Gwardiak ps „**Prawdzic**”
7. Komendant II placówki Tadeusz Terlecki ps „ **Grom**”
8. Komendant służby sanitarnej Jadwiga Porfińska ps „ **Grażyna** „

Publiczna szkoła podstawowa w Bańkowszczyznie, w której prowadzono szkolenia sanitarne w Rejonie V-tym ZWZ – AK.

W tym budynku mieścił się kantorat a później publiczna szkoła podstawowa w Bańkowszczyźnie.
(Fotografie współczesne. Zdjęcia własne.)

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

Zdęcia dzieci na tle budynku publicznej szkoły podstawowej w Bańkowszczyżnie. (*Fotografie otrzymałem od Sławomira K. z Niedziałowic)*

Klasa II publicznej szkoły podstawowej w Bańkowszczyżnie.

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

Grupa dzieci wraz z nauczycielką publicznej szkoły podstawowej w Bańkowszczyźnie.

Miejscowym lekarzem był Wsiechwołod Brojakowski z pochodzenia Ukrainiec. Jego dwie córki uczęszczały do ukraińskiej szkoły w Chełmie. Mając to na uwadze postanowiono, że na lekarza rejonu uczyniono studenta trzeciego roku medycyny Stefana Hałabisa z Nowego Folwarku, kuzyna Tchórzewskiego z Bańkowszczyzny. Na naradzie uzgodniono też, że w razie potrzeby zostanie pod przymusem zatrudniony dr Wsiechwołod Brojakowski. Ustalono, ze zaopatrzeniem sanitarnym zajmie się właściciel miejscowej apteki w Rejowcu por. mgr, farmacji Marian Sikorski. Por. mgr farmacji Marian Sikorski posiadał poważny personel w swojej aptece. Nauczycielka z Bańkopwszczyzny – Jadwga Porfińską ps „ **Grażyna**” zaopatrzy każdy pluton w apteczki. Oprócz tego przy pomocy dowódców plutonów zorganizowano w każdym drużynę sanitarną, które przeszkolono w późniejszym okresie.

Najpoważniejszą sprawą było zdobycie broni dla formowanych szkieletowych plutonów, które szybko się rozbudowały oraz przygotowanie żywności na okres przynajmniej tygodnia.

Zakończono szkolenie sanitariuszek w szkole p[odstawowej na Bańkowszczyznie, które zorganizowała nauczycielka Porfińska Jadwiga ps, „**Grażyna**”- komendantka Wojskowej Służby Kobiet w V-tym rejonie. Szkolenie przeprowadził student medycyny Stefan Hałabis, który współpracował z dr Maksymiakiem byłym lekarzem 7 ppl w Chełmie oraz komendantką Powiatową Joanną Kwiatkopwską ps „ **Kojotą**”. Częstymi gośćmi obwodu byli: Bronisława Kulka ps „**Brona**” oraz Ludwika Zakolska. W szkoleniu pomocy udzielali dr dr Żarowski, Radwański, Jan Litwin i inni. Często odwiedzał i pomagał student medycyny Jan Maksymiak z Krasnegostawu. Stałymi słuchaczami kursu W.S.K. należy wymienić , które pomagały w organizowaniu to: Helena Kusiak ps „**Rejka**” ,Helena Madejska ps „**Kuropatwa**”, , Maria Madeńska z Rejowca, Bronisława Łukomska, Bronisława Frańczak, dwie siostry Litwinówne z

Niedziałowic. Słuchaczami byli nie tylko z rejonu miejscowego, ale i sąsiednich. W leki jak wspomniano wcześniej zaopatrywał mgr farmacji por. Marian Sikorski właściciel apteki w Rejowcu.

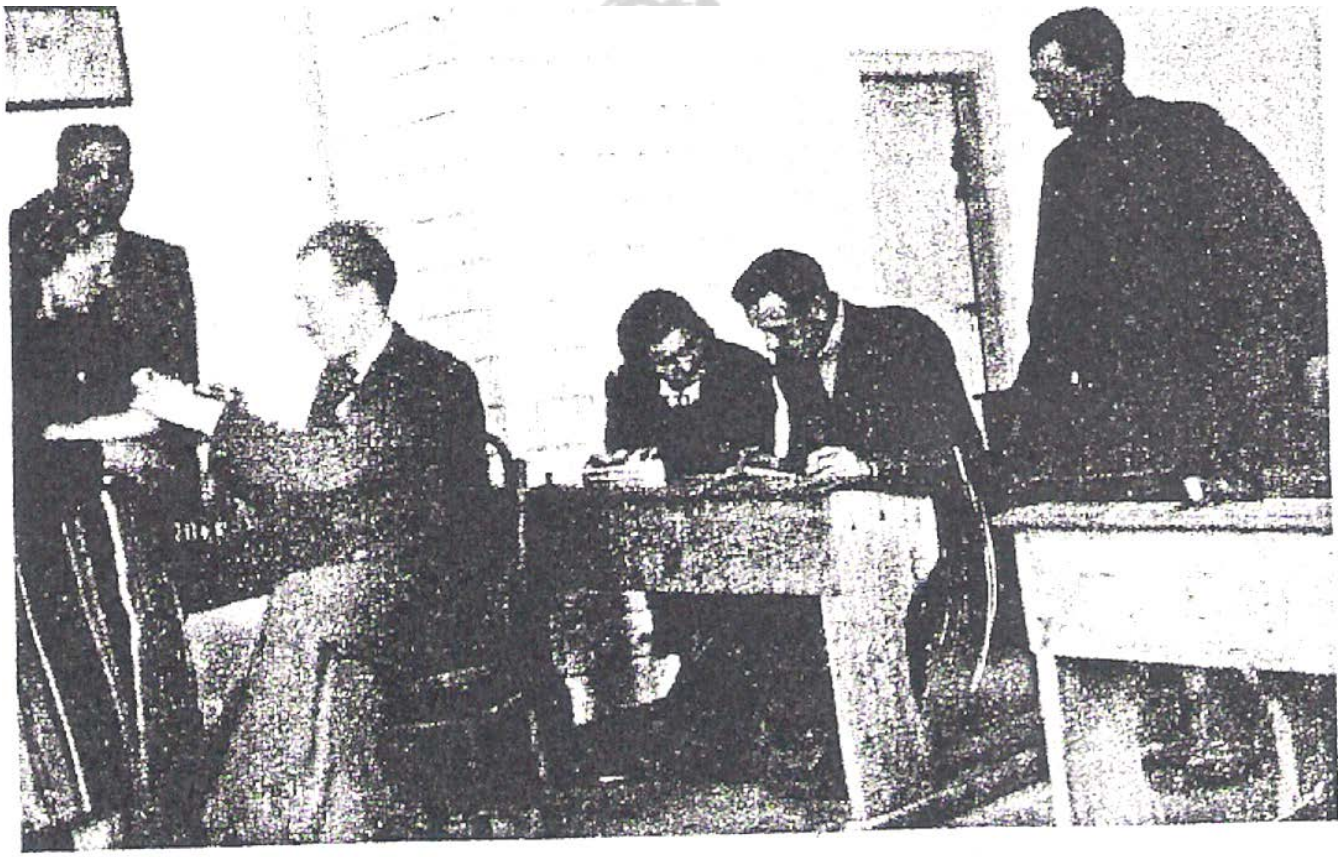

1942r. Stefan Hałabis w rozmowie z nauczycielką Jadwigą Porfińską ps „**Grażyną**”, w głębi B. Majewski ps „ **Jastrząb**”, Karol Tracz ps „ **Jskra**’ w rozmowie H. Madeńską ps „ **Kuropatwa”**, obok Kowal. Szkoła podstawowa w Bańkowszczyżnie,

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

1943r. Publiczna szkoła podstawowa w Bańkowszczyźnie: od lewej Stefan Hałabis student medycyny, Turowski – kierownik młyna w Rejowcu, który użyczał mąki na suchary, Maria Madeńska oraz mieszkańcy wiosek korzystający z porad medycznych.

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

1943r. Publiczna szkoła podstawowa w Bankowszczyźnie. Ze szkolenia sanitariuszek W.S.K. – od lewej: Maria Madeńska, Stefan Hałabis, syn K. Kimla sołtysa, Bronisława Kulka ps „ ***Brona****", siedzi Karol Tracz ps „****Iskra****" – komendant placówki Nr 1, Piotr Książek ps „****Leszczyński****" – dowódca plutonu Aleksandrii Niedzjałowskiej, Jadwiga Porfińska ps „****Grażyna****" – nauczycielka komisarz rejonu W.S.K.*

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

1943r. Publiczna szkoła podstawowa w Bańkowszczyznie. Od lewej: Stefan Hałabis – student medycyny, Karol Kimel, sołtys. Janina Kwiatkowska ps „ ***Kojota*** *" – Komendant odwodu W.S,K. Jadwiga Porfińska ps „****Grażyna****"- Komendant rejonu W.S.K. nauczycielka. Karol Tracz ps „****Iskra****" Komendant plutonu Nr. 1 i inni słuchacze Kursu.*

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

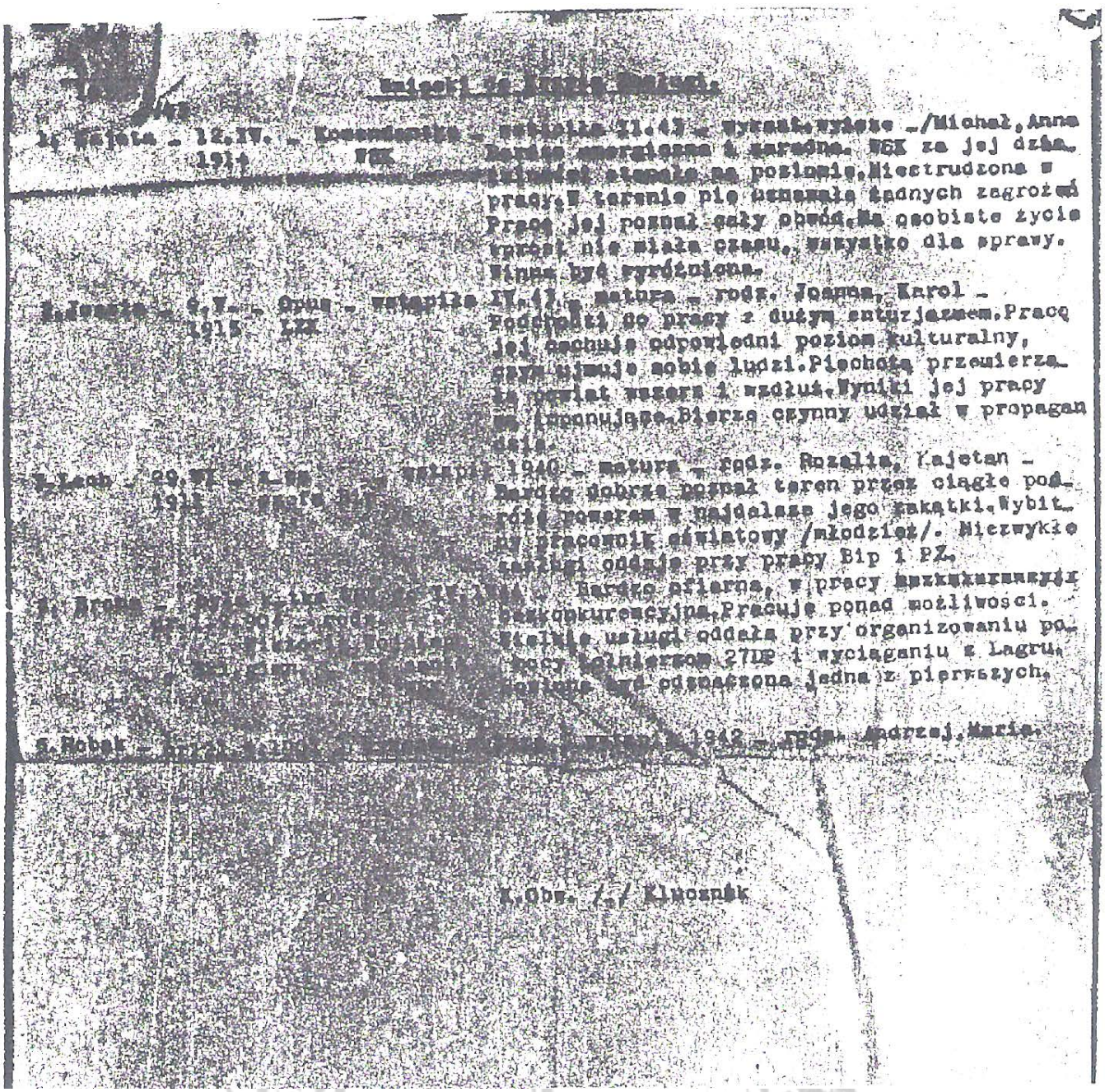

1943r. Wnioski o nadanie „ Krzyża Zasługi" Komenda W.S.K. Obwód Chełm. Jadwiga Porfinska ps „Grażynma", Komendantka rejonu V-go, Bronisława Kulka ps „ ***Brona****", Komendantka obwodu Chełm, ps „****Janota****" L.Z.K. Komendant obwodu BCh Chełm, ps „* ***Lach****" Szef Bezpieczeństwa. Podpisał ps „****Klucznik****" Komendant obwodu BCh – AK por. Leon Bormus*

(Odbitki fotografii otrzymałem od Henryka Lasockiego ps „Las".)

Przykładowo wybrano dwa urywki, które pośrednio wiążą się z omawianym tematem.

„Na odprawie wybrano miejscowa szkołę, która odpowiednio przystrojona przez członkinie W.S.K. pod przewodnictwem nauczycielki – komendant Jadwigi Porfginskiej ps „ ***Grażyny****". Dla bezpieczeństwa przysłano żołnierzy z plutonu ps „****Kani****" z Rejowca, ps „****Lisa****" z Krynicy, ps „****Orła****" z*

Copyright © 2014 Zdzisław Kalinowski

*„Żulina i ps „**Czerwonego Sępa**” z Marynina. Plutony z V-go rejonu obsadziły i zabezpieczyli przejścia i dojazdy do Bańkowszczyzny*.”

*„Znając tragiczną sytuację, właściciel majątku Hruszów Czachowskim Tad. Zasilił piekarnię w Rejowcu dając ukryte zapasy zboża. Na rozkaz Komendanta rejonowego V-go ps „**Rębacza**” zorganizowano wyjazd do magazynów zbożowych w Kaniem rekwirując je dla Pawłowa. Pluton z Pawłowa Stanisława Wanarskiego ps „**Mikoda**” wykonał polecenie, natomiast plutony z Borowicy ps „**Konara**” i Liszna ps „**Batorego**” zorganizowały obstawę transportu i bezpieczną obsługę przemiału zboża*.”